

Experiențe
surprinzătoare la IȘE | pag. 2

Dumitru PĂSAT: | pag. 6
Limba română, înainte de toate

Râscănenii | pag. 12
au talent

Univers Pedagogic

Nr. 45-46 (599-600)
21 decembrie 2017

Săptămânal al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova și al Institutului de Științe ale Educației

pro

4

Univers Pedagogic *pro*

Opinii

Nr. 45-46 (599-600), 21 decembrie 2017

Reforma curriculară: vocea părinților și a comunităților locale

Convorbiri pedagogice cu dr. hab., prof. univ. Anatol Gremalschi, director de programe educaționale la Institutul de Politici Publice

Începând cu primii ani de independență, problemele legate de curriculumul școlar au fost mereu în centrul discuțiilor legate de reforma sistemului educațional moldovenesc. În ansamblu, reforma curriculară din învățământul general a fost influențată de mai mulți factori, unii declarați și pe bună dreptate puși frecvent în evidență – necesitatea dezideologizării și umanizării învățământului moștenit de la sovietici, fundamentarea lui pe valorile naționale –, alții mai puțin declarați și nu prea scoși în evidență: reducerea importanței științelor reale în condițiile dezindustrializării; „tradiția” națională de a mima schimbările de esență prin promovarea ostentativă a unor metode de învățare „absolut noi”, fără ca ele să fie adaptate la condițiile țării noastre; tendințele negândite de a orienta învățarea doar spre soluționarea unor probleme cu caracter aplicativ, de moment, în detrimentul unei pregătiri fundamentale, formative și dezvoltative, cu impact de perspectivă.

Prevalarea nejustificată a abordărilor bazate pe conjunctura socială, în detrimentul unei planificări strategice, fundamentate pe prognoze socioeconomice de lungă durată, este confirmată și prin faptul că, practic, până în prezent, noi nu am avut nicio promoție de absolvenți ai învățământului general, care, pe parcursul întregii lor aflări în școală, să fi învățat în baza unui curriculum stabil. Mai mult decât atât, nu există monitorizări și evaluări de impact ale etapelor de reformare curriculară, iar fiecare etapă de reformare, în spiritul celor mai faimoase „tradiții” sovietice, a fost lansată până la definitivarea și analiza rezultatelor etapei precedente. Nu în zădar, rezultatele mai multor studii sociologice, reprezentative la nivel național, indică faptul că majoritatea respondenților din rândul cadrelor didactice și al părinților consideră că schimbările din învățământ sunt prea frecvente, iar activitățile „de modernizare” a învățării, foarte des, înlocuiesc învățarea propriu-zisă.

În acest context, inițiativa Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a evalua rezultatele reformelor întreprinse în învățământul general, în special ale reformelor din domeniul dezvoltării curriculare, este binevenită. O astfel de evaluare va permite identificarea constrângerilor cu care se confruntă învățământul moldovenesc și va deschide noi perspective în racordarea acestuia la necesitățile beneficiarilor direcți

și indirecti ai educației – elevilor, părinților, comunităților. Instrumentarul de evaluare, elaborat de Institutul de Științe ale Educației, este unul pertinent, relevant și corespunde în deplină măsură celor mai exigente cerințe ale pedagogiei moderne.

Anticipând într-o anumită măsură evaluările academice în derulare, care au drept scop analiza reformei curriculare din perspective pedagogice, autorul acestui material, în strânsă colaborare cu specialiștii de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, a participat la organizarea și desfășurarea mai multor debateri publice ale proiectului noului Cadru de referință al curriculumului național, proiect, care, ulterior, a fost aprobat de către minister. În cadrul acestor debateri, un accent deosebit a fost pus pe identificarea opiniei elevilor și părinților referitoare la proiectul noului curriculum, pe analiza minuțioasă și includerea propunerilor formulate de elevi și de părinți în documentul în cauză.

Principalele concluzii și recomandări propuse de elevii și părinții ce au participat la debaterile publice sunt:

1. Extinderea împuternicirilor și responsabilităților ce le revin elevilor și părinților în guvernarea educației, implicarea lor cât mai largă în luarea deciziilor referitoare la conținuturile și finalitățile învățării.

2. Implementarea unei noi structuri a învățământului liceal, ce ar oferi elevilor mai multe posibilități de configurare a propriilor trasee educaționale, ar conține mai multe discipline școlare la libera alegere, ar crea premise pentru sporirea atractivității studiilor liceale.

3. Garantarea accesului universal la studii liceale de calitate, astfel ca fiecare adolescent, indiferent de locul lui de naștere sau de domiciliu, de statutul socioeconomic al familiei, să-și poată găsi o instituție de învățământ ce i-ar oferi condiții să-și realizeze vocația.

4. Simplificarea programelor școlare, reducerea volumului sarcinilor individuale propuse elevilor pentru lucrul de acasă, îmbunătățirea calității manualelor.

5. Diversificarea activităților extracurriculare, ghidarea în carieră, formarea și dezvoltarea competențelor digitale.

6. Descongestionarea curriculei, simplificarea testelor administrate în cadrul examenelor de bacalaureat, crearea condițiilor pentru însușirea temeinică a disciplinelor fundamentale, atât ale celor umaniste, cât și ale celor reale.

7. Mărirea numărului de ore alocate studierii limbii române în școlile alolingve, modernizarea metodelor de predare a limbilor străine, creșterea rolului educației interculturale.

8. Creșterea rolului de socializare a instituțiilor de învățământ, extinderea activităților sportive și de voluntariat.

Indiscutabil, deși foarte mulți părinți nu au o pregătire pedagogică de specialitate, opiniile lor sunt foarte importante, întrucât ele reflectă cererea de educație, cerere pe care un învățământ modern trebuie să o satisfacă în deplină măsură. Faptul că noul Cadru de referință al curriculumului național include în mare parte propunerile de mai sus este un rezultat al implicării directe a părinților și elevilor în guvernarea educației. Anume pe principiul implicării și participării tuturor beneficiarilor direcți și indirecti ai educației – elevilor, părinților și comunităților – ar trebui să se bazeze învățământul nostru.

Materialul a fost elaborat în cadrul Proiectului "Consolidarea colectivităților școlare: creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației", implementat de Institutul de Politici Publice cu suportul financiar al Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă în cadrul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova și desfășurat în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.